

לכבוד

מר דני עטר - ראש המועצה האזורית הגלבוע

מר משה שלמה - קב"ט המועצה האזורית הגלבוע

מר בני סגל – מהנדס המועצה

גב' אילנה חייט - מזכיר המועצה

מר רמי אלהרר - סגן ראש המועצה , ראש מנהל שירות לתושב

הנדון : דוחות הביקורת בנושא היערכות למצבי חירום

1. מצ"ב דוחות הביקורת בנושא המוזכר בנדון.

בברכה

אייל פייגנבאום

מבקר מועצה אזורית הגלבוע

דוחות הביקורת

היערכות לשעת חירום

אסונות טבע

רעידות אדמה

שריפות

מצבים ביטחוניים

מלחמה

פח"ע

חל"כ

היבטים הנדסיים

שיטפונות והצפות

מבוא

בהערכת הסיכונים הנשקפים למועצה האזורית הגלבוע, נלקחו בחשבון הסיכונים הנגזרים מאסונות טבע ובעיקר רעידות אדמה, שריפות, שיטפונות וכן אירועים בלתי קונבנציונליים בעקבות אסונות טבע או תקלות. תרחיש הייחוס הארצי מניח אירוע של רעידת אדמה הרסנית שמוקדה ממוקם באזור העיר בית שאן, על השבר הסורי – אפריקאי, הסמוך גיאוגרפית לשטח המועצה האזורית הגלבוע. בהיערכות למצבי חירום נבדקו מוכנות העורף לתרחישים שונים ומגוונים בהתאם לתרחיש הייחוס למועצה האזורית הגלבוע. הנושאים נבחרו במסגרת תכנית העבודה הדו-שנתית. נושא נוסף נבדק בהמשך מהלך הביקורת ועוסק בהיבטים ההנדסיים בהיערכות לשעת חירום.

פעולות הביקורת

מפאת חשיבות הנושא, מבקר המועצה השתתף במהלך השנים 2012-2013 בכל ישיבותיה של ועדת מל"ח מ.א. הגלבוע.

בנוסף צפה המבקר בתרגילים הארציים במסגרת סבב ביקורים במוסדות החינוך ברחבי המועצה האזורית הגלבוע. הביקורת ערכה סיורים רבים בכל רחבי היישובים במועצה האזורית.

מבקר המועצה נפגש עם יו"ר ועדת ההיגוי העליונה במדינת ישראל, להיערכות לרעידות אדמה.

במהלך עבודת הביקורת נפגש מבקר המועצה עם קב"ט המועצה.

בנוסף המבקר קיים פגישות עם מהנדס המועצה, סגן ראש המועצה ראש מנהל השירות לתושב, מזכיר המועצה, מנהל מחלקת הנוער, מנהלת אגף הרווחה, מנכ"ל תאגיד המים והביוב קולחי גלבוע, סגן ראש המועצה ראש מנהל הפיתוח, וחברי ועדת מלח.

מבקר המועצה נפגש גם עם גורמים מקצועיים חיצוניים ביניהם מנכ"ל רשות הניקוז ירדן דרומי, מנהל אגודת המים עמק חרוד בעבר ובהווה, מומחה להיערכות לחירום שהכשיר את צוותי החירום היישוביים, מטעם המועצה האזורית הגלבוע וכן מומחים ויועצים נוספים.

להלן הממצאים שנאספו והועברו לקב"ט המועצה האזורית הגלבוה ב- 26.12.13 לגבי היערכות המועצה האזורית הגלבוה למצבי חירום הכוללים מלחמה, מצבים ביטחוניים, רעידות אדמה, שריפות, אירועים בלתי קונבנציונליים, שיטפונות והצפות: תגובתו המפורטת של קב"ט המועצה (בקובץ ממוחשב שנשלח במייל) ניתנה רק ב- 30.3.14.

1. ממצא :

על פי ספרי תקציב המועצה לשנים 2011 ו- 2012 הסכום שיועד לצרכים שונים בתחומי היערכות לחירום היו קטנים מכפי שקבע ואישר מנהל מחוז הצפון במשרד הפנים. לדוגמא : ציוד למיגון אישי, פרסומים, הדרכה וכו'.

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה כי המועצה משקיעה כספים רבים בנושא בנושא החירום, במגוון רחב מאד של נושאים, במשולב עם פיקוד העורף. סכום ההוצאה על ציוד ומיגון אישי אינו סביר ומוטעה ביסודו, מעבר לכך, צריך להיבדק מה מקור הסמכות החוקית לחייב מועצה אזורית בהשקעה של כ-500 אלש"ח ברכישת ציוד למיגון.....

ראוי להדגיש, כי רוב רובו של התקציב מיועד עבור רכישת ציוד מיגון אישי לצוותי החירום ביישובים ! .....

על כן, רכש ציוד המיגון נעשה בתהליך רב - שנתי ומבוצע הלכה למעשה, לידיעתך אנו מהמועצות הבודדות שרוכשות את ציוד המיגון.

בהתייחסות נוספת, לטיטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי בהמשך לאמור בממצא 1, אני מבקש לעדכן כי דוגמא לשמירה על תקציב המועצה, תוך כדי ניסיונות גיוס כספים, בה, רק לאחרונה, בקשנו מאלוף פיקוד העורף להעביר לנו ציוד מיגון מיחידות שצה"ל מתכנן לסגור

בעתיד הקרוב. האלוף השיב כי נושא זה ייבחן וכמובן, במידה ונקבל סיוע זה, הדבר יחסוך כסף למועצה, תוך שאנו דואגים למיגון לעובדינו.

2. ממצא :

הסכומים שנוצלו בפועל היו אף נמוכים מהתקציב בספרי תקציב הרשות. (בתחומים : ציוד , בדק ותחזוקה).

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה כי הסכומים שנוצלו בתקציב , לפי דעתי נוצלו בצורה היעילה , הטובה והממצה ביותר , תוך שמירה על כספי ציבור , שאין צורך לבצע הוצאה מיותרת.

3. ממצא :

קיים מחסור בחלק מהציוד הנדרש למצבי חירום ; למשל מסיכות מגן , גנרטורים.

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה : כידוע לך , פיקוד העורף הפסיק לחלק מסיכות והאיום בנושא זה, ע"פ מערכת הביטחון הוסר ולא רלוונטי.

בתגובה נוספת לטיוטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי

אם כוונתך למסכות מיגון נגד חומר כימי, ראוי להדגיש כי הנושא הינו בתחום סמכותו הבלעדית של פיקוד העורף , כל מדיניות החלוקה, מקומות החלוקה, קצב החלוקה וכל החלטה. אם כוונתך למסכות מיגון לצוותי העבודה בביוב, ככל הידוע לי, ציוד זה נרכש ע"י תאגיד קולחי גלבוע.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מעיר כי לא ניתנה תגובה לגבי המחסור בגנרטורים, הנדרשים בשעת חירום, בעת הפסקות חשמל ממושכות.

בתגובתו לטיוטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי

באשר להערתך על מחסור בגנרטורים, אבקש לציין כי איננו אמורים כלל לתת מענה בנושאי חשמל, מלבד בבניין המועצה ובנין המועצה מצויד בגנרטור כראוי. על פניו, ברור שאין אנו נדרשים לתת מענה לשוב המנותק מחשמל ודבר זה באחריות וטיפול חברת החשמל לישראל.

כמו כן , קולחי גלבוע מצוידים בגנרטורים, על מנת לתת מענה למשאבות הביוב בשע"ח.

4. ממצא :

לא קיים נוהל סדור בנושא התנדבות.

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה : יש למחלקת הביטחון יכולת הפעלת מתנדבים מיידית, זריזה ויעילה, עד רמת קבוצות במערכת ה-SMS ויכולת שליחת הודעות בן רגע.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מעיר כי יש לכתוב נוהל סדור בתחום ההתנדבות בנוסף קיימים תרחישים מציאותיים לעת אסונות טבע בהם, מערכות התקשורת הקיימות יקרסו ויש להיערך להעברת המידע למתנדבים, באמצעים חלופיים לאמצעים הפועלים באופן תקין בשגרה.

בתגובה לטיוטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה

כי בעקבות הערתך בנושא נוהל המתנדבים וע"מ לקדם את הנושא, בחודש הקרוב יכתב על ידי נוהל לגיוס וריכוז המתנדבים. נוהל זה יועבר לבעלי התפקידים הרלוונטיים לנושא ההתנדבות.

5. ממצא :

לא הוקמו צוותי צח"י ביישובי המגזר הערבי במועצה.

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה :

כידוע לך, מ.א. הגלבוע מונה 34 יישובים, מהם 5 כפרים ערביים. ביצוע השתלמות צח"י למספר כה גבוה של יישובים, דורש תכנית רב שנתית, כפי שנעשה במ.א. הגלבוע.....

הדבר דורש התאמה ואפיונים בהשתלמויות, מאחר ואנו מדברים על יישובים הטרוגניים וההטרוגניות אף באה לידי ביטוי גם בתוך תת הקבוצות, לדוגמא :

שונות בקבוצת הקיבוצים, לדוגמא: בין קיבוץ חפציבה ליזרעאל.

שונות ביישובים בחבל התענך, לדוגמא: בין רם און לאומן. -

שונות בכפרים הערביים, לדוגמא: בין יישובי הזועביות למוקיבלה וסנדלה.

כמו כן , במציאת וקביעת אזורי ביצוע ההשתלמויות , מצאתי לנכון , כי האתגר המורכב ביותר יישאר בסוף התהליך, כאשר נצבור ניסיון וידע , שיהוו מקור מידע מוצק. בנוסף, ראוי להדגיש כי בכפרים הערבים, בשע"ח , גיוס האוכלוסייה איננו קיים ולמעשה ראשי המשפחה , ראש הכפר ובעלי התפקידים הרלוונטיים נמצאים וממשיכים לתפקד כבשגרה.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מעיר כי ראוי ורצוי לתרגל את התושבים במגזר הערבי במועצה לתרחישי ההתייחסות המגוונים באסונות הטבע ומצבי חירום ביטחוניים, גם בשילוב ראשי הכפר ובעלי התפקידים . הכנה מוקדמת ותרגולת מפחיתים סיכונים ואי וודאות ומאפשרת קבלת תוצאות ועמידה ביעדים, בזמן אמת.

בתגובתו לטיוטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי במגזר הערבי מבוצעים תרגילים והדרכות לשע"ח, בדיוק בדיוק בדיוק , כפי שמבוצע בכל מקום ומקום אחר במועצה. כל תכנית במחלקת הביטחון ובפרט היערכות לשע"ח, אינה פוסחת על מי מהישובים באשר הם.

6. ממצא :

לא הוקם מערך נוער מתנדב למצבי חירום.
בתגובתו מסר קב"ט המועצה כי ראוי להדגיש כי לרשות המועצה עומד מערך מתנדבים - מגוון מאוד, יעיל ונמרץ. באשר למערך נוער מתנדב, מאופי הישוב הכפרי, תבוא לידי ביטוי התנדבותו, תוך שהוא מסייע במשקים החקלאיים.

מבקר המועצה מעיר כי מהיכרותו עם איכות בני הנוער ביישובי הגלבוע , ניתן לשלב אותם במסגרת סיוע בעת אסונות טבע, בתחומים שונים ומגוונים ולא להגביל את סיועם למשקים החקלאיים בלבד.

בתגובה לטיוטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי : לאחרונה, נכנסה לתפקיד מרכזת החינוך הבלתי פורמלי, אפנה אליה על מנת

שתיאות לרכז את נושא הנוער המתנדב. כמו כן, יופץ לה

כתב מינוי מטעם וועדת המל"ח.

7. ממצא :

מכלולי חינוך רווחה, תחבורה ומזון לא תורגלו "על רטוב".
בתגובתו מסר קב"ט המועצה כי קביעה זו מוטעית. כל המכלולים תורגלו, מס'
 רב של פעמים ומצ"ב סיכום אימון פקע"ר.

הערת הביקורת

הביקורת מעירה כי תרגול על רטוב של מכלולים שונים הכוללים קריסת מערכות
 תחבורה, תקשורת וחשמל בעקבות רעידת אדמה בעוצמה גבוהה, טרם תורגלו
 כתרחיש אפשרי בזמן אמת במועצה האזורית הגלבוע.

בתגובתו לטיטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי :

בתרגילים שאנו עורכים, אנו משלבים את כל המכלולים, בהתאם לתרחיש.
 בד"כ תרחיש זה נכתב ע"י פיקוד העורף וע"פ הנחיותיו והדגשים שברצונו לכלול
 בתרגיל.

8. ממצא :

יש לשפר את הממשקים שבין המכלולים השונים.
בתגובתו מסר קב"ט המועצה כי כשיש בסיס טוב לפעילות, כפי שקיים במועצה,
 תמיד יש - מקום לשיפור ולבחינה של דברים מחדש.

9. ממצא :

בתחומי המועצה האזורית הגלבוע, אין כוחות כיבוי אש וכבאיות.
בתגובתו מסר קב"ט המועצה כי כידוע לך, נושא זה אינו בתחום סמכותי,
 סמכותנו - ואחריותנו. הדבר נתון להחלטת המשרד לבט"פ בלבד.

כידוע לך, פועל ראש המועצה, על מנת שתיפתח נקודת כיבוי באזורנו והדבר נמצא בתהליך.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מוסיף כי מליאת המועצה אישרה בישיבתה 3/14 ב-12.3.14
הקמת תחנת כיבוי בתחומי המועצה בסמוך למסילת הברזל המוקמת בקרבת
צומת תל יוסף.

10. ממצא :

בתחומי המועצה האזורית הגלבוע אין כוחות מד"א ואמבולנסים.
בתגובה מסר קב"ט המועצה כי כידוע לך, איננו משפיעים ואין ביכולתנו להשפיע
 על - פריסת הכוחות של מד"א. הדבר נעשה באחריות מד"א, שהינו גוף עצמאי,
 הרשום כעמותה ומנהל את הדברים, תוך שיתוף פעולה עם גורמי ההצלה
 והביטחון במדינת ישראל וחשוף למגוון השיקולים, בהתאם לתקציבו.

11. ממצא :

רק מחסן חירום אחד לצורך אספקת מים בחירום עומד לרשות המועצה, באזור
 התענכים.

בתגובה מסר קב"ט המועצה כי במועצה קיים מחסן חירום מים, נבדק ע"י כל
 גורמי - פקע"ר ומל"ח, צוין לשבח ואנו עומדים בדרישות כמתחייב. מעבר לכך,
 דיונים פנימיים שלנו ויזמות שונות שלנו, שמטרתן להוסיף מעבר לנדרש, אין
 יכולות להוות ליקוי.

מאחר ולהבנתנו, שטח המועצה גדול ומספר רב של ישובים, אנו פועלים לגיוס
 כספים אל מול משרד הפנים, כדי להקים מחסן/מחסנים נוספים במקומות
 נוספים. יוזמות, רעיונות והצעות ייעול ושיפור, באם יחשבו או יופיעו כליקוי,
 יגרום הדבר לדיכוי החשיבה היצירתית ויצירת קיבעון מחשבתי ובכך יגרום
 לפעולה הפוכה מהכוונה המקורית.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מאיר והביא את הממצא כעובדה קיימת, הנכונה לעכשיו.

12. ממצא :

מכליות שאן – חרוד לא רותקו בפועל לשימוש המועצה האזורית בחירום.

בתגובה נמסרה על ידי קב"ט המועצה תגובה לא רלוונטית.

הממצא כאן מתייחס לדרישת מבקר מטעם רשות המים, שהובאה לידי ביטוי,

בפרוטוקול פגישה לדיון ביקורת מל"ח, מיום 11.11.12 בתאגיד קולחי הגלבו

במסגרת ביקורת רשות המים, בתחום המים בחירום.

בסיכום והנחיות על ידי מרכז מל"ח מטעם רשות המים, לגבי ריתוק מכליות שאן

– חרוד, לצורך גיבוי לשינוע מים בעת חירום במ.א הגלבו.

13. ממצא :

אין בידי הרשות מידע על מחסור במקלוט שאינו ציבורי בתחום שיפוטה, על

מנת להעריך את פערי המקלוט הנדרשים לכלל האוכלוסייה.

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה כי אין פערי מקלוט וזאת לאור הנחיית

פיקוד העורף "הכי-מוגן שיש". ראה לדוגמא את הנחיות פקע"ר במוסדות

החינוך, הנמצאים בתוך מבנים קלים. לפני כ 7 שנים, עבר פיקוד העורף

למתכונת נכונה, המדברת על -"הכי מוגן שיש". הסבר מפורט על כך קיבלת

מהח"מ ומהיקל"ר.

14. ממצא :

לא תורגלו הפעלות של צוותי התערבות רב מקצועיים לטיפול באוכלוסייה.

בתגובה לביקורת מסר קב"ט המועצה כי מכלול התרגילים שאנו עורכים, עונה

על כל - הדרישות.

מעבר לכך ובנוסף לכך, ברצוני להדגיש כי כן בוצעו תרגילים מערכתיים. ראה

לדוגמא תרגיל קליטת אוכלוסייה בביה"ס נר הגלבו, בהפעלה וארגון של מטה

המועצה, על כל מכלולה ואנשיו ובתרגילים נוספים.

15. ממצא :

לא תורגל הפעלת כלל מערך המתנדבים במועצה.
בתגובתו מסר הקב"ט כי מערך המתנדבים מופעל באופן יום יומי, נערכים כנסים, - יש דגש גדול מאוד על טיפוח המתנדב, הענקת תעודות הצטיינות ותשורות לקראת החגים. המתנדבים שותפים לפעילות התרבות וההווי במועצה והקשר איתם הוא יום יומי וקבוע. כך לדוגמא : השבוע, במהלך העדלאידע של ביי"ס - עמק חרוד, הגיעו המתנדבים ע"מ לסייע במשימות המועצה, לצורך קיום העדלאידע בצורה בטוחה ובטחון מרבי.
 הישוב הכפרי במ.א. הגלבווע, הכולל כ 311 מתנדבים, אינו דומה למתכונת - המתנדבים בערים, שם הקשר בין המתנדב למקום ולקהילה רופף יותר.
בתגובה לטיוטת הדוח מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי :
 בשנת 2015, נבצע תרגיל ממוקד למתנדבים. פעם אחת למתנדבים בוגרים ותרגיל נוסף למתנדבי הנוער.

16. ממצא :

לא תורגלה הפעלת לשכת מידע במטה המועצה האזורית.
בתגובתו מסר קב"ט המועצה כי מכלול המידע מנוהל ע"י דוברת המועצה וע"י מנהל אתר האינטרנט אשר לוקחים חלק פעיל בתרגילים, מוציאים הודעות לציבור במסגרת התרגיל, כמו כן, הנציג מפעיל ומיידע את הציבור הרחב \ באמצעות אתר האינטרנט, כגון : הפעלת צופרים, תנועות צבא ונושאים נוספים, גם ימי שגרה.
הערת הביקורת
הביקורת מעירה כי כאמור בעת אסונות טבע, תיתכן קריסת מערכות התקשורת והחשמל ויש לתרגל גם העברת המידע באמצעים חלופיים לאינטרנט.

17. ממצא :

לא תורגל מערך עובדי המועצה המרותקים ותרגול חלוקת מים ומזון .
בתגובתו מסר קב"ט המועצה כי מ.א. הגלבווע מבצעת את כל התרגילים
 הנדרשים ואף מעבר לכך ואף יוזמת בעצמה תרגילים, תוך שהיא שומרת על
 איזון חשוב , ראוי ומתבקש , בין מוכנותה לבין היסטריה מיותרת, לבין השקעת
 מאמצים , שלא נדרשים ומיותרים.
בתגובה לטיוטת דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה ב-12.5.14 כי :
 בשנת 2015, נבצע תרגיל חלוקת מים בישוב במגזר ובאחד המושבים, בהם
 ישנו משק בעלי חיים.

18. ממצא :

אין ברשות המועצה האזורית טלפונים לווייניים היכולים לפעול בעת קריסה
 כללית של מערכות התקשורת , במצבי חירום מסוימים.
בתגובה לממצאים מסר הקב"ט כי נכון שאין ברשות המועצה טלפונים לווייניים.
 כידוע לך, -מדובר בהוצאה כספית גבוהה מאוד , ללא שום פרופורציה לעלות
 התועלת, מעבר לכך, ניתן לרשום לא רק טלפונים לווייניים, אלא מגוון גדול מאוד
 של אמצעים שטוב שיהיו, כגון : מערכת GPS , אמצעי צילום חזותיים מתקדמים,
 מערכות קשר מתקדמות נוספות ואמצעים טכנולוגיים נוספים, שיכולים לסייע
 בשע"ח , אך עלותם גבוהה מאוד וההשקעה בהם תבוא על פני נושאים אחרים,
 כגון : חינוך , איכות הסביבה ועוד.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מזכיר לקב"ט המועצה כי במסגרת דיון אצל ראש המועצה
 בנושא רעידות אדמה בעוצמות שונות ב- 24 לאוקטובר 2013, הנחה ראש

המועצה את רמ"ט המועצה לבדוק את סוגיית התקשורת בחירום במועצה האזורית.

19. ממצא :

סקר המקלטים הציבוריים שנערך בשנת 2013 במועצה, באמצעות הרבש"ים איננו מפורט דיו, על מנת לקבל מידע אפקטיבי דיו לפערים במקלוט הציבורי.

בתגובתו קב"ט המועצה מסר כי סעיף זה חוזר על נושא פערים במקלוט, כפי שהופיע - בסעיף 13, וגם כאן תשובתנו : כי פקע"ר פועל על פי "הכי מוגן שיש".

הערת הביקורת

מבקר המועצה מעיר כי בדוח לשנת 2012 היבטים בתחום הביטוח נכתבה מטעמו התייחסות לנושא :
 " שווי המקלטים עיליים ותת קרקעיים מהווים על פי הסקר למעלה מ-40% משווי כלל המבנים המבוטחים כיום במועצה.

האחריות להתקנת המקלטים הציבוריים ולתחזוקתם מוטלת על הרשויות המקומיות מעוגנת בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א – 1951 (חוק הג"א). תקנות ההתגוננות האזרחית (השתתפות רשויות מקומיות) (תיקון) (התשמ"א – 1984) מטילות על הרשות המקומית את האחריות לשלמות המתקנים (מקלטים, מבנים ומחסנים) וציוד הג"א הנמצא בתחום שיפוטן. כפועל יוצא מאלה הוציא משרד הפנים, הנחיות להגשת מסגרת תקציב הרשות המקומית לשנת 2011, בהן נקבע כי על הרשות המקומית לבטח את הציוד, המבנים והמקלטים מפני שיטפונות, שריפה, גניבה, סיכוני חשמל וכיוצא באלה וכן להתקין גלאים ואמצעים אלקטרוניים לאבטחת המחסנים ולהתרעה על הסיכונים האמורים.

בפגישה שנערכה עם קב"ט המועצה (בשנת 2013) נמסר שלהערכתו עד כ- 20% מהמקלטים במועצה אינם שמישים כתוצאה מחדירת מים אליהם. חלק

המקלטים הוצפו במהלך החורף האחרון."

20. ממצא :

במהלך תרגולי ועדת מלח בשנים 2012-2013, הייתה נוכחות דלה של נציגים, מרשויות ההצלה כמו: כיבוי אש, מגן דוד אדום ומשטרת ישראל, למרות שהוזמנו.

בתגובה לממצאים מסר הקב"ט כי אנו פועלים ליידוע, לזימון ולשיתופם של חברינו בגורמי - הצלה. כידוע לך, גורמי ההצלה והמשטרה חולשים על פני שטחים נרחבים, ישובים ורשויות רבות, ועל כן יכולתם מוגבלת. יחד עם זאת, חשוב להדגיש, כי מאופי מ.א. הגלבווע ופעולותיה הרבות, מדובר בקשר הדוק, יום יומי, אינטימי, ובא לידי ביטוי באירועים רבים, בהם מוקמים - חפ"קים משותפים: מועצה משטרה מד"א כב"א. על כן, שיתוף הפעולה הזה – מספיק מאוד בעיני ומהווה דוגמא לשיתופי פעולה בין רשויות ההצלה לרשות המקומית, בהם משתתפים ראש המועצה בכבודו ובעצמו ומטה המועצה.

21. ממצא :

בנוסף רשויות כמו חברת החשמל וחברות התקשורת לא הוזמנו. מכאן שגם רשויות אלו שנוכחותם חשובה להערכת מצבי חירום שונים, לא השתתפו בתרגילים.

בתגובה לממצאים מסר קב"ט המועצה כי חברת החשמל פועלת באופן שוטף במועצה, בבלעדיות - וביכולת עצמאית ולא נדרש להעסיקה לריק.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מעיר כי השתתפותם של נציגי חברות החשמל והתקשורת

הינה מחויבת על פי המציאות במדינת ישראל.

צא ולמד מאירוע סופת השלגים האחרונה, לפני כ-4 חודשים שאירעה

בירושלים וסביבותיה, בין השאר ביישובי המועצה האזורית מטה יהודה.

הפסקות חשמל ארוכות למשך מספר ימים אירעו באזור ותושבי היישובים

התמודדו עם קשיים רבים בשל כך.

22. ממצא :

בתאריך 26.11.13 נשלח מכתב ממבקר המועצה לכל הגורמים האחראים במועצה, בנוגע למיגון להפחתת סיכונים ממפעל תנובה בצומת תל יוסף. בתגובה מסר קב"ט המועצה כי אינני רואה כל סיכון מתנובה. אנו עוסקים בנושא מעבר - לנדרש ונכנסים ומחברים את עצמנו לנושא מורכב יותר, הקיים בחיפה. פיקוד העורף העניק לתנובה אמצעים להתמודדות עם הסוגיה, כך שבפועל אין כל צורך ליצור עודף עיסוק בנושא. יחד עם זאת, מאחר ובימים אלו מתבצעת הרחבה של המפעל, ראוי כי הנושא יבוא לידי ביטוי בתוכניות ובהיתרים שמאשרת המועצה למפעל ואינו נמצא בתחום אחריותי או עיסוקי כלל.

הערת הביקורת

כאמור מקור הסמכות של המועצה להיערך בחירום נובע, מהעובדה שנאמרה לא אחת על ידי מפקד נפת העמקים, במסגרת וועדת מל"ח, כי עלינו להסתדר באופן עצמאי ב-72 שעות הראשונות של אסון טבע, כמו רעידת אדמה בעוצמה גבוהה ואף נאמרה על ידי קב"ט המועצה בעצמו בפרוטוקול ישיבת ביקורת מל"ח ביום -11.11.12.

בנוסף התקיימו בנושא דיונים פנימיים ברשות מזכיר המועצה ב-3.6.12

בהשתתפות קב"ט המועצה וכן במפעל תנובה תל יוסף, ב-21.6.12,

בהשתתפות מנהל המחלבה ובהשתתפות קב"ט המועצה בה נוהלה

תרשומת.

זאת ועוד, תנובה תל יוסף העבירה לידי המועצה תיקי מפעל מחלבת

תנובה תל יוסף, לטיפול באירועי חומרים מסוכנים ואש לשנים 2012-2013

2014- המדברים בעד עצמם.

בתגובתו להערה שבטיטות דוח הביקורת מסר קב"ט המועצה כי :
ייתכן והניסוח של התייחסותי לא היה חד וברור מספיק, כדי להבהיר כי
ממיכל האמוניה שבתנובה תל-יוסף, קיים בהחלט סיכון , אך יחד עם זאת,
ראוי להדגיש כי פקע"ר העביר מערכת לצמצום הסכנה ואף ביצע במשותף
עם תנובה , תרגול בדיקה והכשרת הצוות.
אי לכך , אני סבור כי נושא האמוניה בתנובה תל יוסף מוכל ונשלט בדרך
סבירה, תוך שמעת לעת , עלינו לפקח ולעמוד עם נציגי תנובה בקשר, על
קיום ההנחיות והטיפול הראוי.

23. ממצא :

טרם התקבלה כל תגובה ; במקביל התברר כי ניתן היתר בניה להרחבת מפעל תנובה תל יוסף.
 בתגובה מסר הקב"ט כי כפי שציינו בסעיף הקודם, הנושא אינו בתחום אחריותי / סמכויותי, ואני סומך את ידי על הוועדה המקומית לתכנון ובנייה של מ.א. הגלבוע שתעשה את עבודתה נאמנה.

24. ממצא :

המועצה האזורית הגלבוע אין רישום ומיפוי לצוברי הגז הפזורים ברחבי יישובי המועצה.
 בתגובה מסר קב"ט המועצה כי מאחר והפנתה דו"ח שלם לנושא צוברי הגז, נעביר את -התייחסותנו לנושא בתשובתנו לדו"ח הביקורת בנושא צוברי הגז.

הערת הביקורת

מבקר המועצה מעיר לקב"ט המועצה כי בנושא היערכות לחירום , יש חשיבות לנושא הגז. לכן לדעת המבקר היה מקום לתגובה מצדו של קב"ט גם בדוח היערכות למצבי חירום.

לסיכום תגובתו כתב קב"ט המועצה :

"הביקורת שהתנהלה במשך כשנתיים , יעלה, שיפרה והאירה נושאים – חשובים מאוד , תוך כדי ביצוע סיעור מוחות , העלאת רעיונות ודרכי טיפול, הראויים לציון.

"כחלק משיתוף זה , שנבע ממקצועיותך ועומק הידע שצברת , סייעו בידינו רבות, להצמיד את מ.א. הגלבוע צעדים נוספים בהיערכותנו המיטבית , לדוגמא: נושא התקנת מע' התראה מפני רעידת אדמה , פרי יוזמתך הברוכה ובשיתוף אתנו , הצלחנו לגייס כספים ולהתקין את המערכות בחלק מבתיה"ס.

אנו עומדים לרשותך במידע או אינפורמציה והבהרת תשובות נוספות ככל שנידרש. "

בסיפא של תגובתו לטיוטת דוח הביקורת כתב קב"ט המועצה :
 " אני סבור שהערותיך חשובות מאוד ומסייעות רבות בהיערכות מ.א. הגלבוע לשע"ח ."

המלצות

1. על המועצה האזורית הגלבוע להמשיך ולהצטייד בציוד מיגון , על מנת לעמוד בדרישות מערכת הביטחון. בנוסף גם לקראת התמודדות מול תרחישים משתנים האופייניים לאזורנו.
הצטיידות ותרגול לקראת תרחישים מגוונים, ע"פ ניסיון שנצבר , עשויים להציל חיי אדם ולמנוע פאניקה בקרב התושבים.
2. על המועצה האזורית הגלבוע להצטייד בכמות גנרטורים מספקת , על מנת לתת מענה למקרים של אסונות טבע , כמו רעידות אדמה בעוצמות גבוהות, שריפות ושיטפונות. אירועים אלה עשויים לגרום להפסקות חשמל ממושכות.
אספקת מי שתיה במצבי חירום הינה קרדינלית ולכך ייוחד דוח ביקורת בנפרד.
המלצה זו מקבלת חיזוק ביתר שאת בשל הכרזות נציגי פיקוד העורף במסגרת ועדת המלח , על כך שהמועצה האזורית נדרשת להיערכות באופן עצמאי בקרות אירועי אסונות טבע : כמו רעידות אדמה , כאמור ללא עזרה מבחוץ בטווח של עד 72 שעות מקרות האירוע.
3. כתוצאה מאסונות טבע , כמו רעידות אדמה בעוצמות גבוהות , ייתכנו שיבושים באספקת המים כאשר יפגעו קידוחי מים וצינורות ההולכה אשר מספקים מי שתיה לתושבי המועצה.
וכן תיתכן פגיעה בתשתיות, החשמל והתקשורת.
לאור האמור לעיל מומלץ להכין מלאי רזרבי של בקבוקי מים , בבתי התושבים על פי מפתח של 12 ליטר לאדם שצפויה להספיק לכ -72 שעות.
על המועצה האזורית ליידע את התושבים בדבר הצורך להצטייד בכמות מומלצת זו, באמצעות חשבונות חיובי המים והביוב , אתר האינטרנט המועצתי ,

ולוחות מודעות ברחבי יישובי המועצה.

בנוסף על המועצה האזורית הגלבווע לפנות לכל תאגידי המים החיצוניים למועצה, המספקים מים ליישובי המועצה, על מנת לקבל מהם את אופן היערכותם לאספקת מים ליישובי המועצה בעת משבר מים / שעת חירום.

כאמור לאור חשיבות הנושא אספקת המים בחירום, מכין מבקר המועצה

דוח נפרד שמיוחד לנושא.

4. למרות ההפסקה הזמנית שהוכרזה באספקת מסיכות המגן, על המועצה

האזורית לשאוף לכך שלרשות התושבים במועצה יעמדו ערכות מגן.

הקרבה לקו השבר והסכנה מאירועי חומ"ס גם כאירוע מתגלגל וכן תרחישים

ביטחוניים משתנים בסביבה גיאוגרפית של אי וודאות הן האינסנטיב של המלצה

זו. למשל זליגה אפשרית של חל"כ ממדינות באזורנו לארגוני טרור.

הנני ממליץ על פנייה לפיקוד העורף והמשרד להגנת הסביבה בהקדם על מנת

לברר איתם את עמדתם לגבי סוגיה זו.

5. יש לכתוב נוהל סדור בתחום ההתנדבות במצבי חירום.

הנוהל יכלול דיפרנציאציה במצבים כמו: אסונות טבע, מצבים ביטחוניים.

יש להתייחס בנוהל גם למצבים של השבתת מערכות התקשורת, וכן הפסקות

חשמל ממושכות. לפיכך יש לקבוע בנוהל אמצעים להעברת המידע, אשר

יתאפשר לו לעבור בזמן אמת, ללא פלאפונים, אינטרנט וכו'.

כאמור לעיל ניתן להשתמש בכריזה, רצים וכו'.

6. יש לקיים תרגול בכפרי המגזר הערבי למצבי חירום. ההמלצה מקבלת יתר

תוקף בשל אי הקמת צוותי החירום היישוביים בכפרים עד כה.

הדגש הוא על תרגול רטוב שיכלול הדמיה של אסונות טבע, כמו רעידות אדמה

בעוצמות גבוהות. בנוסף גם רישום המתנדבים כולל כמובן מנהלי האירוע וכן

תרגול המתנדבים מקרב התושבים, סיוע מבחוח של אספקת מים וכו'.

7. יש לשלב את בני הנוער במועצה האזורית הגלבווע הלומדים בכיתות י – יב

- במערך המתנדבים לסיוע במצבי חרום כמו : רעידות אדמה ושריפות .
יש להכשיר את בני הנוער במסגרת פעילותם ההתנדבותית במוסדות החינוך
לעזרה בקהילה.
- כמו כן גם מתנדבי השירות הלאומי תושבי הגלבוע ראויים להשתתף במשימות
אלה באזור המועצה.
- המלצה זו מקבלת יתר דגש בשל העובדה שטרם הוקמו תחנות מד"א וכב"א
באזור והגשת סיוע מידי מיומן , עשויה להציל חיים.
8. יש לקיים תרגיל מועצתי המדמה רעידות אדמה בעוצמות גבוהות.
תרגול שכזה יאפשר התמודדות עם תרחישים מתגלגלים של הפסקות חשמל
ממושכות , שריפות , קריסת מערכות תקשורת , משבר מים , הצפות ניתוק
דרכים וכו'.
- תרגול על רטוב יאפשר מוכנות וחוסן רב יותר , בעת קרות אסונות טבע.
התרגול גם ישפר את איכות הממשקים שבין המכלולים השונים.
ראש המועצה הציע לערוך תרגיל כזה, במסגרת דיון פנימי שקיים , ב-24.10.13
- בהשתתפות מבקר המועצה וכן קרא להציע לרשויות המוסמכות,
להשתמש באזור שטח המ.א הגלבוע כפיילוט למדינת ישראל, בתחום זה.
הנני מאמץ בהמלצתי יוזמה זאת .
9. הקמת תחנת כיבוי בתחומי המועצה האזורית הגלבוע , נדרשת בשל אופי
האירועים העשויים להתרחש בעקבות אסונות טבע.
בנוסף זמן התגובה (ע"פ תקן הרשות לכיבוי) והגעת כוחות הכיבוי בזמן
הנדרש לאירועים צפוי להשתפר עקב מיקום תחנה סמוך למרכז של המועצה.
בכך יפחת הסיכון לפגיעה בחיי אדם .
- מומלץ כי בסמוך לתחנת הכיבוי שתוקם סמוך למבנה המועצה האזורית, ימוקמו
כלי צמ"ה הנדרשים לטיפול בהריסות מבנים ותשתיות, בעקבות רעידות אדמה.
10. על המועצה לפנות למד"א בבקשה להקים תחנת מגן דוד אדום בשטח המועצה
האזורית. פעולה זו עשויה לקדם את המטרה.

עקב הגידול המרשים באוכלוסיית התושבים וכן התוכניות העתידיות לשנים הקרובות, ראוי כי אמבולנסים יהיו זמינים בשטח המועצה.
 אין ספק שהצבת כוחות מד"א ברחבי המועצה, יפחיתו בצורה משמעותית את הסיכון בחומרת הפגיעה ועשויים להציל חיי אדם רבים.

11. על המועצה האזורית הגלבוע לתקצב ולבצע סקר מקלטים ציבוריים מפורט,

בתיאום פיקוד העורף ובהקדם האפשרי.

על סקר המקלטים להתקיים בכל יישובי המועצה, בכל מוסדות החינוך ובנייני הציבור, על מנת לבדוק את מצבם של המקלטים הציבוריים.
לאחר קבלת תוצאות הסקר יש למפות את מיפוי הפערים ופתרונותיהם ולתקצב במסגרת תכנית עבודה את אחזקת המקלטים והשמתם לייעודם, בעתות חירום.

12. על המועצה האזורית הגלבוע לפנות לחברת החשמל, בבקשה לקבל את אופן

היערכותה באזור המועצה, להפסקות חשמל ממושכות שייגרמו, בעקבות אסונות טבע וכו'.

13. על המועצה האזורית הגלבוע להזמין את נציגי חברת החשמל במסגרת

ההיערכות לחירום, כחלק מהנציגים החיצוניים המוזמנים לוועדת מלח המועצתית.

14. יש לבדוק מול חברת החשמל את האפשרות לניצול החשמל שמיוצר עצמאית

בשטחי המועצה, באמצעות התאים הפוטו – וולטיים.
 הבדיקה צריכה לכלול היתכנות טכנולוגית וכן רגולטיבית באמצעות ההסכם הקיים ואפשרות הוספת נספח מיוחד לשימוש בחשמל, המיוצר במועצה, לטובת שימוש עצמי על ידי תושבי יישובי המועצה, באירועי הפסקות חשמל ממושכות.

15. על המועצה האזורית באמצעות קב"ט ומהנדס המועצה לפנות בהקדם למפעל תנובה תל יוסף וקבל מידע על האופן בו מוגן מיכל האמוניה במפעל.

16. על המועצה האזורית הגלבוע לפנות לרגולטורים בתחום הסיכונים מחומרים מסוכנים (להלן : חומ"ס):
א. פיקוד העורף.
ב. המשרד להגנת הסביבה.

על מנת לקבל את חוות דעתם בנוגע לסיכונים , מחומ"ס בכלל וגז האמוניה בפרט ממפעל תנובה תל יוסף.

17. על המועצה האזורית לפנות לפיקוד העורף / משרד הביטחון בהקדם , על מנת לקבל סיוע למימון רכישת טלפונים לווייניים הנדרשים לתפקוד מטה החירום במועצה בעת קריסת מערכות התקשורת (בעקבות אסונות טבע וכיו"ב).

היבטים הנדסיים

להלן הממצאים שנאספו והועברו למהנדס המועצה האזורית הגלבוע ב-18.2.2014 לגבי היערכות המועצה האזורית הגלבוע למצבי חירום הכוללים מצבים ביטחוניים, מלחמה, רעידות אדמה, שריפות, אירועים בלתי קונבנציונליים, שיטפונות והצפות:

ממצא :

1. במועצה האזורית הגלבוע אין רישום ומיפוי לצוברי הגז וצנרת הולכת הגז.

בתגובה מסר מהנדס המועצה (להלן המהנדס) כי הממצא נכון. לדבריו הסיבה לכך היא, כי בעת הקמת צוברי הגז ברחבי המועצה, לא הייתה קיימת חובת רישום ומתן היתרי בניה ע"פ החוק.

ממצא :

2. אין תיעוד למתן היתרי בניה לצוברי הגז במועצה האזורית הגלבוע.

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון ואין כלל מיפוי לצוברי הגז הקיימים במועצה האזורית הגלבוע.

ממצא :

3. לא נערך סקר לאיתור צוברי הגז וצנרת הולכת הגז המחוברת אליהם.

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון. עקב העובדה שחברות
הגז (כ-10 חברות)

לא משתפות פעולה במסירת מידע על הקמת צוברי הגז בעבר.
החוק עד לאחרונה

לא חייב אותן למסור מידע בנושא זה.

ממצא :

4. לא אותרו הגורמים האחראים, לצורך ניתוק צוברי הגז וצנרת
הולכת הגז, בשעת חירום.

בתגובה מסר המהנדס כי אנחנו לא מוסמכים לאתר, להכשיר
ולמנות אנשים לצורך ניתוק צנרת הגז.

המלצת המהנדס היא לאתר מספר טכנאי גז במועצה האזורית,

המורשים ומוסמכים

לנתק את צוברי הגז בעת מצבי חירום.

ממצא :

5. למועצה האזורית הגלבוע אין מערכת GIS, היכולה לספק מידע
מעודכן לגבי מבנים

ותשתיות ברחבי המועצה, שתעמוד לרשות מקבלי ההחלטות בעת

אירועי ומצבי חירום.

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון. יחד עם זאת אנחנו יוצאים

כעת למכרז על מנת להקים מערכת שנקראת רציפות תפקודית,

הפועלת בשעת חירום : זוהי מערכת GIS שכוללת רציפות

תפקודית.

ממצא :

6. לא נערך סקר מבנים ציבוריים מעודכן לצורך הערכת סיכון עמידותם ברעידות אדמה בעוצמות שונות.
בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון ואין כרגע פתרון.

ממצא :

7. לרשות המועצה האזורית הגלבוע לא עומדים מהנדסים – קונסטרוקטורים בכמות מספקת, על מנת לבדוק את מצב מסוכנות המבנים במועצה, לאחר קרות אירועי ומצבי חירום.
בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון ואין כרגע פתרון.

ממצא :

8. טרם הועברו נתוני המבנים הציבוריים במועצה האזורית הגלבוע, לועדת ההיגוי לרעידות אדמה, ע"פ בקשתם מחודש מאי 2012.
(בעקבות פגישת מבקר המועצה עם יו"ר ועדת ההיגוי לרעידות אדמה).

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון. בשל העובדה שלא התקיים סקר מבנים, לא ניתן היה לעדכן את הרשימה.

ממצא :

9. בתאריך 26.11.13 נשלח מכתב באמצעות המייל לכל הגורמים האחראים במועצה , בנוגע למיגון להפחתת סיכונים ממפעל תנובה בצומת תל יוסף.
בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון .

ממצא :

10. **לא התקבלה כל תגובה למכתב זה, אך במקביל התבררה העובדה כי ניתן היתר בניה להרחבת המפעל.**

בתגובה מסר המהנדס כי ההיתר להרחבת מפעל תנובה תל יוסף, אינה קשורה למיכל האמוניה שממוקם בחלק המפעל הישן. (בעל היתר ישן).
אם רשות כיבוי אש דורשת דברים אחרים , לי אין סמכות אכיפה בתחום של סכנה מאמוניה. האחריות היא לדעתי על המשרד להגנת הסביבה.
ידוע לי שבכוונתם לאחר שיסיימו את תהליך התכנון , להגנה מפני סכנת קריסה , של המבנים הסמוכים למיכל האמוניה, יבוצע חיזוק למבנים הסמוכים. (בהתאם לסיכום הפגישה שנערכה עם הנהלת המפעל בחודש יוני 2012).

ממצא :

11. קיים פער בין מספר טכנאי הגז הנדרשים למצבי חירום ובין מספרם של טכנאי הגז העומדים לרשות המועצה האזורית, שניתן לרתק אותם בעת חירום.

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון .**ממצא :**

12. לא מתקיים פיקוח על ביצוע הבניה , המאשר שהביצוע הוא בהתאם לתכנון המאושר בנוגע להרחבות הבנייה הפרטית , ביישובי המועצה האזורית הגלבוע.

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא איננו נכון .

לכל היתר של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה , שניים ממפקחי הוועדה בודקים כל הרחבה והרחבה במועצה.

בנוסף אנחנו לוקחים מבעל היתר , ערבות בנקאית על מנת לוודא שאותו אדם בונה על פי היתר. בנושא של חוזק המבנה האחריות היא של המהנדס של יזם התוכנית.

חתימה אחת שלהם מספיקה בכך שבדקו את כל התהליך.

ממצא :

13. לא מתקיים תיאום בין המועצה האזורית הגלבוע לחברת החשמל , בנוגע להיערכות לאירועי ומצבי חירום. בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון .

ממצא :

14. מכאן שאין למועצה האזורית הגלבוע מידע לגבי היערכות חברת החשמל באירועי ומצבי חירום, הרלוונטי לאזור בו שוכנת המועצה האזורית הגלבוע.

בתגובה מסר המהנדס כי הממצא נכון

המלצות

1. יש לבצע בהקדם, סקר לצורך איתור ורישום צוברי הגז הקיימים, בשטחי המועצה האזורית הגלבוע. כמו כן מומלץ לאתר גם בלוני גז בכמויות גדולות הממוקמים ביחד, באותו אתר.
- בשל חשיבות הנושא, מבקר המועצה מכין דוח נפרד לגבי הטיפול בצוברי הגז.
2. יש לערוך בהקדם סקר מבנים ציבוריים מעודכן, על מנת לקבל מידע שיאפשר הערכת סיכונים לגבי עמידות המבנים.
3. לאחר השלמת סקר המבנים על המועצה להעביר בהקדם את רשימת מבני הציבור לוועדה להיערכות לרעידות אדמה במסגרת הועדה, בוחנים מימון מהנדס קונסטרוקטור שיעריך את עמידות המבנים וכן מתן סיוע ממדינת ישראל.
4. על המועצה האזורית הגלבוע, לנסח טופס המיועד לחתימת המהנדסים - הקונסטרוקטורים של היזם האחראי לביצוע הפרויקט. כך שחתימתם תחייב אותם על שלב היציקות ויציבות המבנה בפרויקט.
5. על המועצה לנסות לאתר מהנדסים – קונסטרוקטורים על מנת שניתן יהיה לרתק אותם בעת מצבי חירום.
6. על המועצה לנסות ולאתר טכנאי גז המתגוררים באזור המועצה על מנת שניתן יהיה לנתק באמצעותם את צוברי הגז וצנרת הולכת הגז, במצבי חירום.

7. על המועצה האזורית הגלבוע להתנות מתן טופס 4, למבנה בהרחבת מפעל תנובה תל יוסף, במיגון מיכל האמוניה שבמפעל.

שיטפונות והצפות

בעקבות אירוע הצפות ב- 9.1.13 , שבעקבותיו נחסם כביש 71 , הכביש הראשי שחוצה את המועצה ממערב למזרח , בדק מבקר המועצה את הסיבות לכך.

לשם כך נפגש המבקר עם מנכ"ל רשות הניקוז ירדן דרומי ב-21.11.14 וקיבל ממנו סקירה משביעת רצון על ההיערכות לאירועי שיטפונות והצפות. בנוסף קיים המבקר סיורים ברחבי המועצה האזורית וכן קיים התייעצויות עם מומחים.

במסגרת הפגישה תוארו הפעולות שננקטו לקראת גשמי עונות סתיו – חורף 2013 – 2014 וכן התוכניות העתידיות למניעת אירועי הצפה 2013 באמצעות התשתיות החדשות המשולבות בשינויים התכנוניים :

1. בניית מסילת הברזל בקטע שבין עפולה לבית שאן , ע"י חברת נתיבי ישראל.

2. הרחבתו המתוכננת של כביש 71 , שחוצה את המועצה ממזרח למערב , לארבעה מסלולים ותוספת מחלפים.

נערכו סיורים עצמאיים וכן סיור מקיף בהשתתפות מנכ"ל רשות הניקוז ירדן דרומי , לאורך תוואי מסילת הברזל המקבילה לכביש 71 וכן באמצעות רכב שטח בערוצי הנחלים היורדים מכיוון רמות יששכר לעמק חרוד.

המלצות

1. מומלץ לטפל באחזקת מעבירי המים מתחת לכביש 71 , על מנת למנוע הצפות ופגיעה בכביש הקיים עד להרחבתו בפועל.
  2. יש לטפל בערוצי הנחלים שיזפים, גבע, יחזקאל וחרוד בין השאר באמצעות ניקוי ערוצי הנחלים מקנה סוף וכדומה , על מנת לאפשר זרימה תקינה.
- כל זאת על מנת למנוע הצפות ואגירת מים בלתי רצונית אשר עשויה להוות מצע לדגירת יתושים.

..